

BAB I

BUBUKA

1.1 Kasang Tukang Masalah

Nulis sajak memang sok aya anggapan hésé pikeun nu awam mah. Luyu jeung fakta dilapangan, contona di sakola masih kénéh loba siswa anu can bisa nulis sajak. Sajak mangrupa hiji karya sastra. Sastra téh teu béda jauh tina karya seni anu miboga unsur éstétis nu nyangkaruk dina tulisanna. Ku kituna dina nulis sajak kudu bisa ngahirupkeun basa nu digunakeun dina tulisanna. Nulis sajak ngabutuhkeun kréativitas, intuisi, imajinasi sarta pangaweruh jeung pangalaman nu nulis. Dina nulis sajak kudu bisa ngébréhkeun gagasan nu aya dina pikiran nu antukna ngajanggélék jadi hiji tulisan. Saacan jadi tulisan kudu ngaliwatan heula prosés mikir pikeun ngébréhkeun eusi gagasan nu satuluyna éta gagasan téh mangrupa hiji téma. Dina prosés mikir éta sok mindeng loba bangbaluh pikeun ngalaksanakeunana.

Pangajaran nulis memang geus aya dina kurikulum. Salah sahiji anu kaasup kana pangajaran nulis nya éta nulis sajak. Pangajaran nulis sajak geus kaunggel dina Kompetensi Inti jeung Kompetensi Dasar Mata Pelajaran Bahasa dan Sastra Sunda. KIKD éta aya dina Peraturan Gubernur Jawa Barat No.69 taun 2013, anu nétélakeun yén pangajaran Bahasa dan Sastra Daérah kaasup kana kelompok B (wajib) di unggal jenjang pendidikan (Peraturan Gubernur Jawa Barat, 2013, kc. 23). Salah sahiji kompetensi dina pangajaran nya éta siswa kudu miboga kaparigelan nulis. Dina nulis téh siswa kudu mampu ngébréhkeun eusi pikiran, rasa sarta kahayang sacara tinulis dina wangun nulis sajak. Luyu jeung salah sahiji KD nya éta *11.4.2 Menanggapi dan mengekspresikan sajak sesuai dengan kaidah-kaidahnya secara lisan dan tulisan* (Kurikulum Tingkat Daerah Muatan Lokal Mata Pelajaran Bahasa dan Sastra Sunda Berbasis Kurikulum 2013, 2013, kc. 57). Hasil ahir tina éta KD nya éta siswa bisa nyieun sajak buah tina pikiran jeung perasaan siswa anu diébréhkeun dina wangun tulisan.

Stratégi pangajaran anu hadé nya éta bisa nyiptakeun kondisi diajar anu éféktif pikeun ngahontal tujuan pendidikan. Dina hal ieu guru miboga peran penting. Guru kudu bisa ngokolakeun kelas sarta menejemen dina ngaramu hiji

pangajaran ogé kudu hadé. Tangtuna waé loba cara pikeun ngamaksimalkeun pangajaran di kelas contona ngalarapkeun modél pangajaran. Rahman(2007, kc. 1) ngadéfinisikeun, modél pangajaran (*model of teaching*) nya éta rarancang dina nyusun kurikulum, ngatur matéri pangajaran, sarta méré gambaran pikeun guru dina *setting* pangajaran di kelas. Modél pangajaran anu digunakeun kudu luyu jeung matéri nu rék diajarkeun. Tapi dina kanyataanna di lapangan panalungtik masih kénéh manggih guru anu ngalarapkeun modél pangajaran tradisional atawa modél pangajaran anu monoton salah sahijina ngagunakeun téhnik ceramah. Antukna siswa kurang kamotivasi jeung karep diajarna kurang. Anu jadi bangbaluh dina pangajaran nulis sajak nya éta siswa masih kénéh can bisa ngébréhkeun eusi pikiranna kana hiji tulisan anu mangrupa sajak. Siswa can bisa ngetrukkeun krátifitas, intuisi jeung imajinasina dina nulis sajak contona nyokot tina pangalaman anu karandapan ku siswa. Dina hal ieu guru kudu bisa jadi fasilitator anu ngaping sarta méré jalan pikeun siswa ngahontal éta kompetensi. Éta kompetensi bisa kahontal kalawan hadé upama stratégi pangajaranna luyu jeung tujuan pangajaranna, salah sahijina bisa ngalarapkeun modél pangajaran. Modél pangajaran kudu ngirut siswa sangkan siswa leuwih kataji jeung daria dina diajarna. Tangtuna waé ngalarapkeun modél pangajaran kudu kréatif jeung variatif. Hal ieu dibuktikeun ku panalungtik ngaliwatan panalungtikan ngeunaan nulis sajak di kelas XI MIA 2 SMA Pasundan 8 Bandung.

Kondisi kelas anu ngirut bakal ngarojong kana kaaktifan siswa nulis. Ku kituna, siswa pelru disodorkeun suasana kelas anu dinamis jeung variatif. Dina hal ieu modél pangajaran jadi pamiangan pikeun ngahirupkeun suasana diajar di kelas. Modél pangajaran Invéstigasi kelompok dipiharep jadi bongbolongan pikeun numuwuhkeun karep siswa dina prosés diajar nulis. Modél pangajaran Invéstigasi kelompok disebut ogé modél pangajaran kooperatif. Pangajaran kooperatif ngondisikeun sakabéh siswa sangkan bisa aktip dina nuntaskeun pasualan atawa masalah matéri anu dibikeun ku guru sacara kelompok.

Asumsi-asumsi anu jadi dadasar pikeun ngamekarkeun pangajaran kooperatif (*cooperatitive learning*) nya éta : 1) hubungan anu ditingkatkeun dina gawé babarengan bakal ngaronjatkeun motivasi anu jauh leuwih gedé tibatan dina

lingkungan kompetitif individual; 2) anggota-anggota kelompok kooperatif bisa silih diajar antar anggota anu lianna, 3) interaksi anggotana bakal ngahasilkeun aspék kognitif saperti kompléksitas sosial, nyiptakeun aktivitas inteléktual anu bisa ngamekarkeun pangajaran; 4) gawé babarengan ningkatkeun rasa positif, ngaleungitkeun rasa sosorangan, sarta ngawangun hubungan anu positif; 5) gawé babarengan ningkatkeun ajén diri, teu ngan ukur dina pangajaran anu mekar tapi ngaliwatan rasa silih ajénan ka nu lian dina hiji lingkungan; 6) siswa anu ngerjakeun pancén sarta ngarasa kudu gawé babarengan, bisa ngaronjatkeun karepna dina gawé sacara produktif; 7) siswa bisa diajar tina latihan-latihan pikeun ngaronjatkeun kamampuhna dina gawé babarengan (Joyce, spk, 2009, kc. 302).

Modél pangajaran invéstigasi kelompok dipilih sabab dina hakékatna modél pangajaran Invéstigasi kelompok mangrupa stratégi dina prosés ngajar pikeun ngarojong guru dina nepikeun matéri, sangkan siswa bisa aktip sarta bisa ngahirupkeun kelas tur matéri anu ditepikeun ku guru bisa leuwih kacangking ku siswa sacara maksimal.

Panalungtikan anu ngalarapkeun modél investigasi kelompok (*Group Investigation*) pikeun ngaronjatkeun kamampuh nulis téh geus aya nu nalungtik saacanna. Panalungtikan Skripsi Rahmat Hidayat (2011) ngeunaan “Éféktivitas Modél Invéstigasi Kelompok (*Group Investigation*) pikeun Ngaronjatkeun Kamampuh Ngalarapkeun Éjahan dina Nulis Pedaran (Studi Kuasi Ékspérimén ka Siswa Kelas IXB SMP Sekolah Laboratorium Percontohan UPI Taun Ajaran 2010/2011)” anu hasilna ngaronjat 32,67%. Panalungtikan Skripsi Rita Meilani (2010) ngeunaan “Évéktifitas Modél *Group Investigation* dina Nulis Tarjamahan pikeun siswa kelas X SMA Negeri 1 Cicalengka Kab. Bandung” anu hasilna ngaronjat 76%.

Miang tina masalah-masalah ngeunaan kurangna kamampuh siswa dina nulis sajak, ku kitunaperlu pisan ngaronjatkeun sarta ngamekarkeun kamampuh guru dina ngokolakeun kelas sangkan kacipta suasana kelas anu ngirut pikeun prosés diajar siswa. Utamana pikeun numuwuhkeun kualitas guru dina cara ngajarna ku cara ngalarapkeun modél-modél pangajaran anu leuwih modern, variatif, kréatif jeung inovatif sarta luyu jeung matéri ajar anu rék ditepikeun ka siswa. Dumasar

kana sababaraha hal anu geus diébréhkeun di luhur, ieu panalungtikan dijudulan “Modél Invéstigasi kelompok pikeun Ngaronjatkeun Kamampuh Nulis Sajak (Studi Kuasi Éksperimén ka Siswa Kelas XI MIA 2 SMA Pasundan 8 Bandung Taun Ajaran 2014/2015)”.

1.2 Idéntifikasi jeung Rumusan Masalah

Ieu di handap dijéntrékeun masalah jeung rumusan masalah.

1.2.1 Idéntifikasi Masalah

Aya sababaraha masalah dina ieu panalungtikan anu katampung dina idéntifikasi masalah, nya éta:

- 1) kurangna kaweruh siswa dina nulis sajak;
- 2) kurangna kamampuh siswa dina ngajembarkeun téma anu dipilih;
- 3) kurangna inovasi guru dina nepikeun pangajaran anu ngabalukarkeun kurangna motivasi jeung karep siswa kana diajar;
- 4) pangajaran di sakola masih monoton.

1.2.2 Rumusan Masalah

Rumusan masalah dina ieu panalungtikan nya éta:

- 1) kumaha kamampuh siswa dina nulis sajak saacan dilarapkeun modél Invéstigasi Kelompok?
- 2) kumaha kamampuh siswa dina nulis sajak sabada dilarapkeun modél Invéstigasi Kelompok?
- 3) naha aya béda anu signifikan antara kamampuh siswa kelas XI MIA 2 SMA Pasundan 8 Bandung dina nulis sajak saacan jeung sabada dilarapkeun modél Invéstigasi Kelompok?

1.3 Tujuan Panalungtikan

Ieu panalungtikan miboga tujuan umum jeung tujuan husus.

1.3.1 Tujuan Umum

Ieu panalungtikan miboga tujuan umum nya éta pikeun ngalarapkeun modél pangajaran sangkan leuwih kréatif jeung inovatif dina prosés diajar ngajar. Salian

ti éta, pikeun ngaronjatkeun kamampuh nulis siswa sarta dipiharep bisa leuwih ngaronjatkeun deui kualitas pangajaran basa Sunda di kelas.

1.3.2 Tujuan Husus

Tujuan husus ieu panalungtikan pikeun ngadéskripsikeun:

- 1) kamampuh siswa dina nulis sajak saacan dilarapkeun modél Invéstigasi kelompok.
- 2) kamampuh siswa dina nulis sajak, naha aya parobahan sabadadilarapkeun modél Invéstigasi kelompok.
- 3) signifikansi antara kamampuh siswa kelas XI MIA 2 SMA Pasundan 8 Bandung dina nulis sajak saacan jeung sabada dilarapkeun modél Invéstigasi kelompok.

1.4.2 Mangpaat Panalungtikan

Ieu panalungtikan tangtuna ngahasilkeun sababaraha mangpat. Diantarana aya mangpaat tioritis jeung mangpaat praktis.

1.4.1 Mangpaat Tioritis

Ieu panalungtikan dilakukeun pikeun ngeuyeuban stratégi dina prosés ngajar sangkan matéri anu ditepikeun ku guru bisa leuwih maksimal. Sarta jadi bahan référénsi dina prosés ngajar sarta sangkan pangajaran basa Sunda leuwih dipikaresep.

1.4.2 Mangpaat Praktis

Mangpaat anu dipiharep tina ieu panalungtikan nya éta:

- 1) pikeun siswa

Dipiharep bisa jadi motivasi sakaligus pangalaman anu anyar sarta bisa nambahan pangaweruh dina nulis sajak.

- 2) pikeun guru

Bisa jadi nambahan pangalaman dina ngalarakeun modél pangajaran nalika prosés diajar ngajar hususna dina matéri nulis sajak.

3) pikeun panalungtik

Nu nalungtik bisa mekarkeun kamampuh dina pangajaran nulis ku cara ngalarapkeun modél pangajaran anu variatif, sangkan gancang maham kana prosés nulis sajak.

4) pikeun paélman

Ieu panalungtikan dipiharep bisa méré gambaran atawa pangaweruh nu leuwih jembar ngeunaan pangajaran nu maké modél Invéstigasi kelompokkana pangajaran nulis sajak, sarta dijadikeun référénsi ngeunaan modél Invéstigasi kelompokanu bisa diterapkeun kana rupa-rupa widang pangajaran.

1.5 Raraga Tulisan

Ieu skripsi disusun jadi lima bab. Bab I mangrupa bubuka anu ngawengku kasang tukang masalah, idéntifikasi jeung rumusan masalah, tujuan panalungtikan, mangpaat panalungtikan, jeung raraga tulisan.

Bab II mangrupaulikan pustaka, panalungtikan saméméhna, kalungguhan tioritis panalungtik, raraga mikirjeung hipotésis, anu ngawengku hakékat modél pangajaran, rumpun modél pangajaran, komponén-komponén modél pangajaran, oriéntasi modél, konsép dasar model invéstigasi kelompok, léngkah-léngkah modél pangajaran invéstigasi kelompok, dampak instruksional, wangenan nulis, fungsi nulis, tujuan nulis, mangpaat nulis, wangenan sajak, jenis-jenis sajak, unsur-unsur sajak, sarat nulis sajak, léngkah-léngkah nulis sajak, kamampuh nulis sajak, modél pangajaran invéstigasi kelompok dina nulis sajak, panalungtikan saméméhna, kalungguhan tioritis panalungtik, raraga mikir jeung hipotésis panalungtikan.

Bab III mangrupa métodologi panalungtikan anu ngawengku sumber data panalungtikan, desain panalungtikan, métode panalungtikan, variabel jeung wangenan operasional, instrumén panalungtikan, téhnik ngumpulkeun data, jeung analisis data.

Bab IV mangrupa déskripsi jeung analisis data anu ngawengku kamampuh nulis sajak saaacan jeung sabada dilarapkeun modél pangajaran invéstigasi

kelompok, uji sipat data anu ngawengku uji normalitas jeung uji homogénitas, uji gain, uji hipotésis jeung kacindekkan analisis data.

Bab V mangrupa panutup anu ngawengku kacindekan tina hasil panalungtikan jeung saran pikeun panalungtikan anu dilaksanakeun sabada ieu panalungtikan.